

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**M. Tullius Cicero Mannvciorm Commentariis Illvstratvs
antiquaeq. lectioni restitutus**

Continens Libros III. de Officijs, Dialogus de Senectute, de Amicitia,
Paradoxa, Somnium Scipionis, ex VI. lib. de Rep.

Cicero, Marcus Tullius

Venetiiis, 1583

Index Rervum Et Verborvm Locvpletissimvs. Quae in his Commentarijs
continentur.

[urn:nbn:de:gbv:45:1-770616](#)

INDEX

RERVM · ET · VERBORVM LOCVPLETISSIMVS

Quae in his Commentarijs continentur.

A

A Brogari. 109
academia cum Platone interdū sen sit, interdū dissen sit, & quibus in rebus. 16
academica disciplina finitima Peripateticae. 81
academicorum mos indisputando. 234
academiconum properium. 81
accidere tempus. 69
accubatio. 183
accuratissime disputare, subtilissime, diligentissime, cum ueritate congruenter. 121
accusare, & reprehendere. 151
actaeonis tabula. 250
actio redhibitoria. 143
actum agere. 228
ad Capuam. 168
addicām, pro probabo. 243
adiuro. 162
adminiculorū ordines. 186
adolescens officij colendi notitia erudiendus. 15
adolescētes cupidi, & iecōstātes. 34
adolescentes sperant se diu uiētū ros. 193
adolescentes uim potius, quā ius spectant. 192
adsciscere sibi. 219
adstringere sceleri. 124
aduenis, pro adueneris. 172
adulari, passiue. 50
aeacus, & Minos, Iouis filij. 52
aedilium officia. 104
aegina. 139
aepol, pro aedepol. 172
aequitas. 211
aes Corinthium. 238
aefchinis dictum praeclearum. 15
aetas alia, & alia oritur. 232
aetas senectū sēsim sine sēsu. 177
aetas senilis his uacat munerib⁹, quae laborem exigunt. 176
aetatis constantis grauitas. 175

affabilitas, & comitas conciliant animos. 99
affectus aetate. 184
affici &c. 94
afflare e floribus. 189
affuere delicijs. 221
africani laus. 111
africanus minor. 4448
africanus minoris mors. 203
agendum bene inter bonos. 142
agis Rex. 112
aglaus Arcas pauperissimus prælatus Gygi Lydorum Regi ab oraculo. 128
agriculturae laus. 68
agri fossiones. 186
ala equestrium turmarum auxiliarium. 97
aldus Manuccius quot libris scripsit usus sit in emendando libro Officiorum. 14 &c.
alexander. 85
alexander Pheraeus. 89 & nex. 90
amare oportere ita, ut aliquando osuri simus. 222
amare quid. 214
ambitiosi. 222
ambrofius D. 51
amici. 212
amicitia dissuendae, potius, quā discindendae. 59
amicitiae fruct⁹ oīs ī amore. 214
amicitiae nimiae fugienda. 219
amicitiae uerae sempiternae sūt. 215
amicitia, & odium abesse debent a iudice. 130
amicitiam esse nisi in bonis. 211
amicitia molesta numquam. 212
amicitia nūquā int̄pestiuā. 212
amicitia remissior. 224
amicitia uera. 209
amicorum mores. 222
amicus certus in re incerta cernitur. 224
amicus ucrus. 209
amor ex adspēctu nascitur. 21
amplissima quae habentur. 105
anacharsidis dictum, de Solonis legibus. 128
animi celstas, & magnitudo. 125
animi noluptas. 41
animi exercendo leuantur. 176
animi opera sunt maiora, quam corporis. 98
animorum immortalitatē sex probat argunētis Cicero. 195
animus caelestis est nobis. 195
animus cum corpore colligatus est, & nexus, ex Platonis sententia in Phaedone. 258
animus elatus. 38
annicerides, Platonis redemptor. 157
anni militares. 190
ahnona non tantum frumenti, sed quidquid ad uictum attinet. 151
annus uere uertens. 252
anquirere. 228
anticato Caesaris. 162
antipater, Iolai filius. 99
antipater, p̄ceptor Panaetij. 141
antipater Tyrius. 114
antiquari. 109
antiqui fidibus discebant. 172
antonius princeps eloquentiae, 144
apelles duas Veneres pinxit se dicitur. 122
apex senectutis auctoritas. 190
apium, ciuitatum, & eiusmodi. 69
apollinis de Sparta peritura oraculum. 112
appellere, opponit soluere. 140
appius caecus domum regebat. 176
appius imperium tenebat, & auctoritatem. 176
apte dicere. 13
aqua haeret. 157
aquillius primus de dolo legem tulit. 30
aranearum telae. 128
archyta Tarentinus. 229
archimedes suis pulueribus, dum oppugnaret patria, fuit int̄itus. 68
areae inter urbana praedia magni aestimabantur. 253
f 2 arga-

Index

- argathonius 10. uixit annos. 193
 argumenta cur in dubijs adhibe-
 tur. 85
 argumenta 4. Platonis ad aiorum
 immortalitatē probandā. 196
 argumenta sex Xenophontis pro
 animorum aeternitate. 196
 argumentum a minori. 52
 argutiae. 214
 aries a quibus inuentus. 31
 aristippus, uir integerrimus. 66
 aristó Chius. 162
 aristotonis, Pyrrhonis, & Herilli sc̄
 tēnūa quare explosa. 18
 aristó Stoicus'. 103
 aristotelis, & Isocratis aemulatio.
 15
 aristó, Zenonis auditor. 16. qua in
 re ip̄i inter se dissidenterent. 17
 arrogantia. 13. & 49.
 artificium quo Cicero utitur in
 cohartando filio ad Philosophiam. 9
 atia, Augusti mater. 105
 athenarum laus. 10
 athletae cur nudi certarent. 66
 atque. 57
 atilius Calatinus. 19
 atreus unde dicitur. 52
 attici cognomen. 162
 auaritia confertur hydropisi.
 237
 auctor bonus est, maxime dignus,
 cui aliquid narranti, fides ha-
 beatur. 156
 auctores qui de senectute scripe-
 runt. 162
 audacia sua quemque a mente de-
 turbat. 128
 audiencia. 173
 augurari. 218
 augustinus D. cum audisset Cicer-
 onis Hortensium, ad Philosophiae
 amorem accensus sit. 80
 augustinus inuehitur contra pla-
 diatores. 103
 aurum, aes, argentum non homi-
 num vñsi. 84
 aurum spectatur igni. 94
 auxiliarium turmarum equestriū
 ala. 97
- B**
- B**Arbari natura serui. 248
 barbatuli nulli. 250
 basillus. 145
 beati, qui nulla re egent. 108
 bella ciuilia qui geslerint. 48
 belli, pro in bello. 114
 benefactorum recordatio iucun-
 dissima. 166
 beneficentia doctrinae antepone-
 da. 29
 beneficia parata gratissima. 218
- beneficium accipere libertatem
 uendere est. 108
 beneficium maiore mensura red-
 endum. 34
 beneficis qui. 34
 beneficis trucidator, adagium.
 105
 benevolentiae fiducia nulla sta-
 bilis esse potest. 221
 benevolentia in suos. 98
 bernardini Rutilij laus. 100
 bias. 222. trtpoda aurcum repu-
 diauit. ibid.
 blösius. 216
 bona aetas. 184
 bona dea. 247
 bona spes. 212
 bona interdicta male rem geren-
 tibus. 171
 boni cuius officium. 60
 bonitas apud rusticos laudem ha-
 bet. 147
 bos laboris socius, & alia. 83 un-
 de dicitur. ibid.
 bonus est auctor maxime dignus
 eui aliquid narranti fides ha-
 beatur. 156
 bonus, id est, iustus. 95
 breuis uita hominis. 193
 bruti dictum ad Antonium terrē-
 dum. 88
 bruti facinus cōtra ius, & bonum
 factum. 129
 brutus omnē regnandi consuetu-
 dine, sustulit. 129
 Elegia. 249
 buscellinus. 218
- C**
- C**Aecilij comoedia Epiclerus.
 231
 caecilius. 172
 caeli stelliferi cursus. 259
 caesarē mortuo, nondum ciuitas
 erat libera. 120
 caesar in paruolo opidido pri-
 mus esse malebat, quam secun-
 dus Romae. 22.27
 caesaris crudelitas, 91
 caesaris nex. 90
 caesaris tres triumphi. 86
 caesar rerum omnium quando
 potius. 113
 caesar uno die centres sextertiū
 cenauit. 33
 casurnius. 143
 c. Aquillij laus. 144
 c. Carbo 217. cōsularis uir, & elo-
 quentia clarus. 99
 c. Duilius delectabatur cereo fu-
 nali, & tibicine. 179
 c. Fabricij continentia. 238
- c. Fabrīcius. 211
 c. Gracchus frumentariam legem
 tulit. 109
 c. Laclius. 202
 c. Marius. 43. & 239
 c. Pontius Samnis. 177
 c. Pontius Samnis aduersus Ro-
 manos imperator. 110
 c. Sergius Orata. 144
 c. Sulpicius Gallus. 208
 calamitas, & felicitas maxima ex
 parte in animis, & morib⁹ sita
 est. 139
 callidi qui. 83
 camillus Romam enersē exul
 in integrum restituit.
 218
 campus Martius. 54
 candaules Rex a Graecis Myris-
 lus dictus. 128
 cani, non rugae auctoritatem af-
 ferre senectuti possunt.
 191
 capedo, nasis genus. 238
 capiendi uerbi uis. 92.93. & alia.
 capitū iugatio. 186
 carthaginenses Arietem inuene-
 runt. 31
 carthago. 30
 catadupa. 259
 catilinae coniurationis origo fuit
 immoderata largitio.
 102
 cato. 203
 cato, Césorius, a censura seueris
 sime gesta appellatus.
 120
 cato didicit senex Graecas litte-
 ras ab Ennio. 172
 cato intulit sibi manum, ne ser-
 uientem patriam uideret.
 144
 cato maior. 162
 cato maior cur male audierit.
 60
 cato M. & alia. 57
 cato natu grandior Graecas litte-
 ras Sardinate didicit. 163
 catonis cognomen Sapientis.
 203
 catonis filius a Catone patre cre-
 matus. 197
 catonis laus, & eloquentia.
 235
 catonis magna uox, & latera.
 169
 catonis sapientia. 164
 catonis senis iocus. 54
 cato scripsit de re rustica.
 186
 cato tribunus militum depugna-
 uit ad Thermopylas.
 175
- cato

Index

- cato vir maximus, & spectatus . 16
 208
 cato Vicensis. 235
 caudium, Apuliae vicus. 155
 cauea. 212
 caussae iustae bellorum. 31
 caussae sex, quae homines com-
 mouent, cur alii faucent. 86
 caussam qui ignorat, nihil scit. 13
 cautio est, forma dicendi. 227
 celebrari. 22
 celeritas. 208
 cella uinaria, olcaria, & penuaria 188
 celiberti. 31
 censendi uerbum. 189
 censere. 11
 cereum funale. 179
 certatio in amicitia officiorum. 214
 certo scio. 162
 cetarii. 67
 cethagus. 250
 charon portitor. 67
 cicero a Peripateticis dientit in
 honesto. 12. Stoicorum probat
 honestum. ibid.
 cicero Aesopum in pronunciatio-
 ne imitatus. 58
 cicero Aristoteli imitatur. 87
 cicero Aristotelis uerbum uerit. 84
 cicero Caesarem, & Antonium car-
 pit. 37
 cicero defenditur. 19
 cicero definitionem uirtutis ac-
 cipit pro medio termino. 239
 cicero in ea philosophorum se-
 cta fuit, quae deos administra-
 re, & scire omnia sentiebat. 129
 cicero in reip. & amicorum caus-
 sis occupatus. 79
 cicero Isocratis locum imitatus. 15
 cicero magis adhaesit Academi-
 cis, quam Peripateticis. 234
 cicero magis oratoris, quam phi-
 losophi, nomen amplexus est. 13
 cicero maxime legendi cupidus. 80
 cicero multa scribere ruri solit. 120
 cicero necessario, & ex omnibus
 negantibus concludit. 239
 ciceronianae sententiae inconsita-
 ria. 87
- cicero nimiae gloriae amans. 70
 cicero pater patriae. 104
 cicero Platonis sententiam inter-
 pretatur. 80
 cicero Platonem imitatus est in
 Thenetolo. 202
 cicero pacis auctor. 31
 cicero magis Platonis, quam Ari-
 stotelis lectio delectatus est. 13
 cicero quare in lib. Off. Stoicos.
 uel maxime sequitur 18. Stoic-
 os amicos uocat. ibid.
 cicero tres partes officij in prooe-
 mio lib. II. conflectitur. 78
 ciceronis argumentandi modus,
 iuniores Dialecticis latet. 236
 ciceronis iudicium de Platone, &
 Aristotele. 234
 ciceronis orationes elaboratae. 79
 ciceronis sententiam multi non
 assequuntur in Paradoxis. 250
 ciceronis summa laus, & res ge-
 stae. 44
 chilonis pulchrum dictum. 50
 cimbria quo deuicti. 31
 cimonis liberalitas. 106
 circulum absoluere. Adagium. 123
 ciuitates quae. 84
 ciuitates, quae Ciceronem foue-
 rant, Senatus laudauit. 247
 ciuitatis felix administratio qua-
 do. 42
 ciuitatum. 146
 ciuum benevolentia quomodo
 paretur. 223
 cybalae simulacrum. 180
 cymbae, dictae a uelocitate. 141
 cynici vnde dicti, & alia. 61
 cyrillus. 139
 cyrus, Persarum rex. 85
 clam furari. 95
 claniculae. 186
 cleanthes. 171
 clementia magis hominem de-
 cet, quam crudelitas. 86
 clementia, quid. 49
 clementia uictorem decet. 45
 clodius in curia seruum ad occi-
 endum Pompeium colloca-
 uit. 247
 clodius templum Nymphaeū in-
 cendit. 247
 cloelia, eiusq. uirtus. 38
 cn. Papirius Carbo. 99
 cn. Pompeius, & eius laus. 43
 cocles mortis discrimen adiuit. 39
 collatinus, patriae studiosus. 130
 collocare, pro elocare. 103
 comoedia antiqua. 54
 comitium, pars fori Romani. 14
 commonere suos, quid. 130
 communis utilitas priuatae ante
 ponenda. 126
 comparatio aptissima. 66
 comparatio apum, & hominum. 69
 concoquo. 162
 conditores iuris singularis, sedi-
 tiosi uerius sunt, quam ciues. 95
 conformare, non confirmare. 91
 congressus uiri, & feminae, opus
 diuinum. 21
 conscientia. 128
 conscientia bene actae uitae. 166
 conscientiae furiae. 240
 consilium calidum. 45
 conspiratio. 85
 constans. 127
 constantia. 211
 consulatus eiusdem. 189
 consulere est, a iurisconsultis li-
 tigandi viam petere. 108
 confuli at, de iure consulen-
 tibus respondere. 108
 contemnere, & male existimare,
 non idem. 94
 contumacia quae. 221
 conueniens. 127
 conuicia indigna homine inge-
 nuo. 64
 conuiuum. 183
 copiose, & ornate dicere sine
 sententia, insania est. 99
 copiosi, & usq. ad delicias a-
 bundantes, non subue-
 niunt ultimae necessitati. 101
 corinthus. 30
 corinthus praedives. 111
 coriolanus. 216
 cornificii nomen non recte in
 aliquibus libris positum. 247
 cottae, tres fratres fuere. 105
 crassi cognomen, Diues. 103
 crassi laudes. 103
 crassi oratio. 450
 crassus iudices corrumpebat, ut
 fontes absoluarent. 252
 crassus, M. 56

crassus

Index

- crassus L. viii. 55
 crassus princeps in eloquentia.
 144
 crassus subornabat accusatores,
 ad homines locupletes crimi-
 nandos. 252
 cratippus. 158
 cratippus cuias fuerit, qua in di-
 sciplina floruerit, ciuis R. ad-
 scriptus. 11
 crimina aliena magis quam pro-
 pria cernuntur. 66
 critolai Peripatetici libri. 127
 critonius Socratis disputadi mo-
 dum lacest. 234
 culmus. 186
 curio. 105
 curiales. 106
- D**
- D** Amon, & Pythias. 130
 decii. 238
 d.Iunius Silenus. 104
 decius uterque. 39
 declinare de uia, pro, a summo iu-
 re recedere. 222
 decumam fructuum uel praedae
 Romani alicui Deo uocabant,
 ut &c. 104
 deduci. 202
 defectus anni. 260
 defendere ardores solis. 186
 defensionibus maxime gloria pa-
 ritur, & gratia. 114
 deflagrare, absolute. 243
 delectum rerum nullū relinque-
 re, quid. 18. bis.
 delibatus animus. 196
 delictis etiam occultis abstinen-
 dum. 128
 delinquitur plurimum propter
 amicos. 130
 deliratio. 176
 demens ruina. 171
 demetrius Phalereus de senectu-
 te scriptit. 162
 demetrius Paleraeus in quo di-
 cendi genere excelluerit. 14.
 unde dictus, ibid, apud Mace-
 dones gratiosus, ibid Biblio-
 thecae Alexанд. a Ptolemaeo
 praefectus, eius mors, ibid.
 democritus. 171
 demosthenes industria naturam
 emendauit. 99
 demosthenis in dicendo uis.
 14
 deorum, aut regum filij. 225
 deprometum ex arca non confe-
 rendum est cum eo, quod ex
 uirtute depromptum est.
 101
- desiderium, pro absentia. 226
 deterere. 106
 dicaearchus. 85
 dic meliora. 184
 dictaria. 54
 dies status. 31
 dignitas. 55
 dignitas quid. 64
 dignitas priuata inferior publi-
 ca. 66
 dignitate, qui se abdicarunt,
 47
 dij prosunt, 83. non nocent.
 84
 dilabi, idest consumi, dissipari,
 106
 diligenter, cum delectu. 102
 diogenes. 172
 diogenes, Cynicorum princeps,
 66
 diogenes, praeceptor Antipatri.
 140
 dionysius tyrannus, Hermocratis
 filius, & alia. 89
 diribitor, idest, qui diuidit.
 202
 dirus, & durus, quomodo diffe-
 runt. 192
 discdere, i, hiare. 128
 discendum a bonis doctoribus,
 10
 discrepare. 149
 disertus, & eloquens, non idem,
 99. 107
 dissensio Ciceronis. 190
 dissimulare, & simulare, quid dif-
 ferant. 55
 dissolutus. 52
 distincte dicere. 13
 distringit, & dissoluit, non idem
 sunt. 156
 diuiso eorum, qui imperant.
 47
 diuitiae. 27
 diues, aut iniquus, aut iniqui he-
 res. 237
 diuinare. 169
 diuitis definitio. 250
 doctorum consuetudo. 211
 dolium Danaidum. 103
 domui, 153
 domus aeterna, pro monumento
 260
 dubitatio homine indigna.
 224
 ducere. 24
 duo Scipiones. 195
 dupli poena. 143
- E**
- E** Cquid. 162
- elephatōrum, & leonum pugnae,
 uenationes dicuntur. 103
 eleuare, pro minuere. 226. &
 229
 eloquens, & disertus, non idem.
 107
 eloquens praefat diserto.
 99
 eloquentia, cur iurisprudentiae
 ahtepoxita. 107
 eloquentia in philosopho requi-
 ritur. 11
 eloquentiam tenere principatum
 in ijs, quae dignitatem pa-
 riant, maioribus placuit.
 107
 empedocles Agragantinus.
 212
 eneruare. 175
 ennio uisus adesse Homerus.
 258
 ennius. 46
 epiderus, Caecilii comœdia.
 231
 equitari. 27
 equitū, & senatus dissensione fra-
 ctae sunt opes reipub.
 150
 eripere, aut furari. 95
 escendere. 148
 esse odiosum alteri. 172
 ethionis tabula. 250
 euader, imperfecto Caco, Herculi
 uouere decumam bouim insi-
 tituit. 10
 euertere aliquem per ludum &
 iocum. 53
 exutere intelligentiam. 148
 exercitus R. quot leg. erat.
 27
 exigit, pro postulat. 125
 exultimare male, & contemnere,
 non idem. 94
 exoticum, idest peregrinum.
 237
 expetēdum nihil, nisi honestum
 127
 explicare intelligentiam. 148
 exproratio odiosa. 226
 exsuffit, idest, clarus easifit.
 97
 extremum. 209
 extremus actus uitae. 191
- F**
- F** Abulæ, quae Philosophis co-
 cessæ. 129
 facile laborans, laborum toleran-
 tissimus. 107
 fama negligenda propter amicū.
 223
 familia, i.mancipia. 151
 fami-

Index

- familiae R. permulta nomen a bestis sumperunt. 141
 fartores. 67
 fastidio efferi. 221
 fatigare. 145
 felicitas, & calamitas maxima ex parte in animis, & moribus si-
 tae sunt. 139
 fere, pro saepe. 258
 fetiale ius. 15
 fetialis. 31
 fidem qui uiolat, omne com-
 mune praesidium oppugnat. 130
 fides. 211
 fides cum hoste seruanda. 32
 fides gentium. 130
 fides hominem homiui cōciliat. 36
 fides iustitiae fundamentum. 113
 fides non est dea, ait Aug. 154
 fides perpetua ex bencvolentia. 88
 fide, pro fidei. 153
 fides Punica. 32
 fides seruanda etiam infideli. 154
 fides unde dicatur. 26
 filiorum a parentibus degenera-
 tio. 59
 filius, pro elocutione. 213
 fimbria. 147
 finitimus, id est, simillimus : 127
 foedior. 91
 foedum. 127
 foedus. 149
 foris uimur modestia. 98
 fortes, qui pro Repub. mortem libenter appetunt. 123
 fortitudinis est, nec dolore, nec uoluptate uinci. 41
 fortitudo, & temperantia, iustitiae comites. 83
 fortuna. 86
 fortunae bona, non recte bona. 237
 fortunae, & uirtutis comparatio. 239
 fortunae ludibria. 237
 fortunae temeritas. 211
 fortunam sui cuiq. mores fin-
 gunt. 249
 fratribus gratia rara. 126
 fraudum. 146
 frontes punctae apud Thraces nobilitatis signum, & contra. 90
 fructus ad fenus exiguum, quis sit. 253
 fuluius Vrfinus. 103
 fundum non habere. 103
 furari clam aliquid. 240
 furiae conscientiae. 240
 G
G. Salinator per Sp. Albi-
 nus querelas deplo-
 rat. 165
 G. Seruilius Ahala Sp. Melium
 interemit. 188
 Gallus. 185
 gazam, regiam pecuniam uocat
 Persae. 111
 geometrae non persuadent, sed
 omnia, quae describunt, pro-
 bant. 127
 gerere animum. 38
 gerundium, in dum, absolute. 165
 gigantomachiam qui scripserūt. 164
 gigantum mos. 164
 gladiatorum munera in funeri-
 bus potissimum edebantur. 103
 gloria est uirtutis umbra. 214
 gratiam, & gloriam tyrannicidae
 consequuntur. 150
 gratiam referre. 221
 gratidianus. 142
 graue onus. 121
 græciae dux Agamenon. 174
 gremium mollitum, atq. suba-
 ctum. 186
 gulielmus Sirletus Cardinalis. 64
 gyges imperauit apud Lydos. 128
 H
H Abere quaestui remp. est,
 ex reip. muneribus qua-
 stum facere. 111
 habere rationem cum terra. 185
 habere religionem est, cauere. 100
 hannibal. 55
 hemicyclus. 202
 hera. 32
 hercules unde dictus. 125
 hereditas optima, quae a patrib^o
 filiis relinquatur. 60
 herillus, & eius opinio. 17
 hernici. 30
 hesitodus doctus. 186
 hippolytus. 30
 homeri lingua melle dulcior. 174
 homerus ante Hesiodum. 186
 homerus Ennio uisus adesse. 258
 25
 homerus optimus auctor fabula-
 rum. 152
 homines ad caelestium ordinem
 creati. 195
 homines plures, quam unus, ma-
 gis vident. 66
 homines statim non sunt impro-
 bi. 82
 homines suorum malorum com-
 memorationem abhorrent. 90
 hominibus quae utilia, quae no-
 xia. 83
 homini fidendum. 57
 hominis docere, & discere pro-
 prium. 36
 hominis inanis gloria. 50
 homo corpore, & anima constat. 24
 homo homini Deus. 26
 homo homini Deus, & lupus. 84
 homo homini nocet. 85
 homo hominis incommodo suu
 auger Commodum. 125
 homo nouus. 64
 homo oratione, & ratione a bru-
 tis differt. 36
 homo Romanus. 169
 homo specie differt ab equo. 82
 hominum peruersitas, & adulata-
 tio. 82
 hominum proprium, errare. 59
 honesti, & decori discrimen. 51
 honestum, ex quatuor virtutibus. 78
 honestum per se, lucet. 20
 honestum secundum naturam in
 quatuor partes diuiditur. 23
 honor diuinum bonum. 219
 honoris cōtemptus maximus ho-
 nor. 40
 horatius Cocles. 238
 hortensius, Ciceronis aemulus. 146
 hortensius paionem in augurali
 adjicitali cena primus posuit. 104
 horti luculliani. 64
 hostimentum. 31
 hostire. 31
 hostis. 31
 hostorium, 31
 humani casus. 203
 humanitas. 162
 humanitas quid ferat. 100
 hunaeus Louaniensis aberat a
 Ciceronis sententia. 250
 I
 Aculari. 47
 ianus Medius. 115
 iason

Index

- Iason Phereus. 55
 idoneis de re familiari impertien-
 dum. 101
 imagines domi habere, easq; in
 funere praeferre ueteres Ro-
 mani solebant. 258
 imagines opidorum, quae bello
 capta fuerat, in triumpho por-
 tari solitae. 91
 immunis, pro improbus. 219
 imperio animi utimur, seruitio
 corporis. 98
 importunitas. 221
 in amicitia experiendum. 223
 in amicitia quae requiruntur.
 224
 in collegio adesset, uetus formula.
 204
 indigere casu, accusandi dictum.
 221
 indicari. i. aestimari. 142
 industria, & virtus praefstant di-
 uitias. 109
 inhumana uirtus, neq; superba.
 219
 inhumumanum, & nefarium malle-
 arcum quam iustitiam. 101
 in luce. 169
 in manu. 105
 in oculis ciuium. 169
 inops multitudine. 95
 inops potest esse gratus animo,
 non re. 108
 inscriptiones ueteres de Cibele.
 180
 inscriptiones ueteres, quae Ro-
 mae, & alibi leguntur. 197
 instar. 108
 instituere. 10
 insulae quae dictae. 143
 integritas. 211
 intemperans adolescentia. 173
 intercessio, & intercedendi ver-
 bum ad pecuniam accommoda-
 tum, pro spondere. 252
 intus. 169
 iphigenia. 152
 iracundia saepe prodest. 49
 ira nulla Deis, ut Philosophi affir-
 mant. 154
 ira tempore mitigatur, odium mi-
 nime. 88
 isocratis, & Aristotelis acumula-
 tio. 15
 italicum bellum. 110
 judices inferorum. 52
 iunia familia, Ilio oriunda. 100
 iuppiter iratus. 152
 iurare per Stygiam aquam. 152
 iurati dicuntur, qui in leges, ante-
 quam iudicarent, iurare con-
 fuerunt. 130
 iurisconsulti domus, oraculum ci-
 uitatis. 191
 iuris singularis coditores, uerius
 sunt seditionis, quam ciues.
 95
 ius augurij. 169
 ius ciuile uinculum ciuitatis. 243
 ius fetiale. 155
 ius gentium.i.naturae. 140
 ius gentium pater latius, quam
 ius ciuile. 145
 ius summum, iniuria summa, &
 & alia eiusdem prouerbia.
 30
 iustitia, mater princepsq; uirtu-
 tum. 101
 iustum, utile, honestum, inter se
 coniuncta. 82
 iuuenium ferocitas. 175
- L
- L** Aborandi uerbi uis. 14
 Lacedaemonij iniusti, & alia.
 29
 lacedaemonii senectutem hono-
 rabant. 191
 lacedaemonii tyrannicidis praec-
 mia decreuerunt. 124
 laciadae. 106
 laetantius Firmianus. 101
 laelius habitus est sapiens. 202
 lacrtes cultor agrorum apud Ho-
 merum. 186
 lambinus. 83.84.91
 lanii. 67
 langii lapsus. 88
 largiendum quibus. 101
 largitio ex re familiari fontem
 benignitatis exhaerit. 101
 largitionem immoderata duo se-
 quuntur uitia, inopia, & rapi-
 nae. 102
 largitio pecuniae minuit rem do-
 mesticam. 101
 laterum uis in pronunciatione.
 173
 latrociniū non fuit semper infa-
 me, sed periculorum potius. 125
 laudis. 146
 legati. 31
 legati sacrosancti. 66
 leontinus Gorgias vixit 107 an-
 nos. 169
 leuassio. 162
 leuctrae. 39
 lex Cincia. 168
 lex diuina est, quae diuinatus in-
 sita mentibus hominum est.
 125
 lex humana est, quae cōsensu ge-
 neris humani comprobatur.
 lex Laetonum. 142
- lex natnrae. 145
- lex punit, iudicium damnat.
 142
 lex Voconia. 169
 liberalis, & benignus officium
 non fructum sequitur. 101
 liberalitas. 211
 liberalitas, iustitiae pars. 16
 liberalitas non potest nolenti ac-
 quiri. 101
 liberalitatis intermissae effectus.
 88
 liberare est, imunem esse decla-
 rare. 150
 libertas maxime popularis. 40
 libra Critolai Peripatetici. 127
 lilius Gregor. Gyraldus. 36
 lineae, i. modus. 241
 linguae praesentes metu contine-
 tur. 62
 liuius Andronicus. 185
 locis delectamur montuosis, &
 silu. 224
 locuples tabellarius; id est, cui lit-
 terae credi recte possint. 153
 locuples testis. 122. 153
 locus celebris. 22. desertus. ibi.
 locus, pro dignitate. 230
 L. Acilius. 203
 L. Brutus, & eius consilii socii.
 238
 L.Caecilius Metellus. 190
 L. Craesus Mucianus. 185
 L. Flamininus consul in Gallia a
 scorto exoratus. 178
 L.Lucullus Mithridatem, Tigr-
 nemq; deuicit. 100
 L.Mummius Corinthum spolia-
 uit, spoliis Italiam ornauit.
 111
 L.Paullus. 195.231
 L.Quinctius Cincinnatus. 188
 L.Quinctius Flamininus. 162
 luculli fratres. 104
 lycurgi leges quamdui niguere.
 43
 lysander. 112
 lysander Lacedaemonius. 189
 lysis Pythagorae discipulus. 68
- M
- M** Acellum. 67
 Magisteria. 8;
 magistratus, lex loquens. 49
 magistri non boni. 173
 magistrorum uirtutesimitandae.
 60
 magna Graecia. 209
 magna mater. 180
 magnitudo animi, qua in re per-
 spicitur. 41
 maiorum consuetudo. 218
 mala

Index

- mala emptio semper exprobrat
 stultitiam. 253
 mala omnia ex homine. 83
 male existimare, & contemnere,
 non idem. 94
 malleoli. 186
 malum, aduerbium indignantis.
 102
 mamercus, Aemiliae gentis.
 104
 manare. 112
 manica, familiae Heluiorum cog
 nomen. 56
 man. Curius de Samnitibus, de
 Sabinis, de Pyrrho triūphauit.
 187
 manilius, consul in Africa.
 258
 maratho, & eius historia. 38
 marcellus. 39
 m. Curius uitius tenuitas.
 238
 m. Antonius Muretus. 103, 110
 m. Atilius Regulus. 194
 m. Brutus. 235
 m. Cethegus 185
 m. Crassus, Ciceronis inimicus.
 146
 m. Crassus, omnium Romanorū,
 excepto Sulla, ditissimus. 251
 m. Curius. 211
 m. Lutatius Pythia. 147
 m. Marcellus. 195
 m. Valerius Corvinus uitam ad
 centesimum usq. annum per
 duxit. 189
 marius criminatus est Q. Metel
 lum. 148
 marius V. consul Cimbros deuici
 t, eiusq. consulatus, & trium
 phi, & alia. 31
 massanissa, hospes Scipionis.
 175
 massanissa nonaginta annos na
 tus. 176
 massilia, & eius alia. 91
 matellio Corinthius. 250
 mature fieti senem. 175
 maxime necessarium, forma
 antiqua loquendi. 228
 medicina. 208
 meditari i. meditando exerceri.
 99
 meliorescere. 105
 memoriam perdere. 171
 mens paucorum, uita omnium.
 81
 mercatura. 121
 metaphorā. 44
- metellus, eiusq. cum Africano
 contentio, & aemulatio.
 48
 metellus Macedonicus, Scipio
 nis, & Laelij collega.
 227
 metrodorus. 157
 metus neminem diu custodit.
 88
 migrare, eiusq. uis. 29
 milo Crotoniata. 173
 milo patrimonium effudit.
 102
 mina, centum drachmis constat,
 scutatis duodecim. 103
 minerua inuita. 57
 minerua Phidiae. 235
 mirabilia, i. paradoxa.
 219
 missiones a bello tres.
 31
 modestia foris utimur.
 98
 modice. 162
 modium libras fere habet xxx.,
 104
 mollire. 168
 molonē, & Posidonum Cicero
 Rhodi audiuit. 122
 monumenta. 158
 morbus. 143
 morientum esse certe. 194
 morti nihil tā simile, quam so
 mnus. 196
 mulier. 23
 nulli barbatuli. 250
 multitudo inops. 95
 munditiae mulieres decent.
 62
 munificus dando quis. 106
 mutationes omnes rerump. san
 guinolentae. 60
- N
- N** Aeuij ludus. 171
 nasalia. 44
 natura bonum suadet. 16
 natura, dux optima. 164
 naturae bonae effectus. 64
 naturae lex. 145
 naturae uis. 21
 naturales motus. 185
 naturam non retinētes, dum per
 dere timent, perdunt. 102
 natura mutari non potest. 215
 natura omnia nobis uiuēdi prae
 cepta tradit. 148
 natura rerum stat amicitia.
 212
 nauicularius, magister nauis.
 151
- necessitas, & utilitas, largitionis
 causae probantur. 105
 necessitati parendum. 110
 nec inhumanus. 165
 nemo tam senex, quin annum ui
 uere posse putet. 172
 neoptolemus. 226
 ne futur ultra crepidam. 66, 123
 nicocles. 112
 non modo, pro ne dum. 240
 non modo, pro non modo non.
 248
 non putaratum. 44
 nostris, i. Latinis. 80
 numantia. 30, 44
 numeros omnes habere. 123
- O
- O** Bertus Gifanius. 249
 obscurus, qui suam uolun
 tatē non facile ostendit. 141
 obstringere sceleri. 124
 obstruere luminibus. 143
 octauij tribunus quid dixerit. 40
 octauus de metu primus legētu
 lit. 30
 octauius Pantagathus. 31
 odīsē aperte, ingenuum. 224
 oeconomicus Ciceronis. 114
 oeconomicus Xenophontis, a Ci
 cerone iuuene uersus e Graeco
 189
 oedipus Coloneus. 171
 officere auspicijs. 143
 officij definitiones. 19
 officium, & honestum, non idem
 123
 officiorum libri, quantum a Peri
 patetica doctrina dissideat. 12
 officium medium qui facit.
 officium nascitur ex honesto.
 123
 officium perfectum qui facit. 19.
 20
 opem ferre. 20
 opera. 25
 opera animi sunt maiora, quam
 corporis. 98
 opera largitioni anteposita.
 106
 opes. 27
 opes magnae periculose. 87
 opificina. 67
 opiniones uariae diuersorum phi
 losophorum. 17
 optimates. 46
 opus, opera. 83
 orator philosophia instructus es
 se debet. 11
 oratio honesta. 108
 orationes quo in loco Fomae ha
 bantur

Index

- bebantur 14
 oratio omnis ex re, & uerbis con-
 stat 62
 orationis genera duo, sermo, &
 contentio 99
 oratoris descriptio 99
 ordines in quincuncem directi .
 189
 ordo nobilior, quam genus .
 113
 orestes, & Pylades 130
 ornate dicere 13
 ouidij locus ex Euripide expref-
 sus 20
 o uocalis uigesies a Cicerone dua-
 bus lineis usurpata 93

 P

Pædagogi 226
 Paenitere quid 12
 pala, funda, uacuum illud in a-
 nulo, quo gemma includitur .
 128
 palatum unde dictum, et ubi sit .
 64
 panaetii, Polybiiq. laudes 120
 panaetius, praceptor Posidonij .
 140
 panaetius, Rhodi natus, magister
 minoris Africani 19. iure a
 Cicerone repreheditur, quod
 officii definitionem præter-
 misit ibid.
 paradoxa 235
 parcimonia 252
 pares cum paribus 165
 partim 69
 partim, pro alia 109
 pascua ueteres pluris aestimabat,
 quam uincas, & arua 115
 patriae, plus, quam parentibus,
 debemus 69.70
 patria omaibis rebus præferen-
 da 37
 patrimonia effunduntur facilius,
 quam homini benevolentia
 comparatur 103
 pauoris effectus 62
 paullus Aemilius Macedones ui-
 cit 109
 paullus Aemilius quattuor filiis
 orbatu 207
 Pax in teris inanis 30
 peccata digitis dimetiri 242
 peculatus, est furtum pecuniae
 publicæ 100
 pellis rectus 197
 pellis uulpa quo modo assumē
 da 33
 pennius Iuliae, familiae cogno-
 men 139
 peragrare 120
 perduxissent, pro perducti essent .
 216
 peregrini honore afficiendi .
 66
 perfecta sapientia in amicitia .
 216
 perfidiosum, & nefarium, fran-
 gere fidem 130
 pericles 55
 pericles, Anaxagorae auditor .
 66
 perimere 127
 perinde ut 158
 peripatetici, & Stoici præfe-
 runt honestatem utilitati .
 127
 peripateticorum doctrina .
 85
 peripateticorum rigidus philoso-
 phandi modus 234
 perotti error 21
 pertinacia 95
 pertinere, est perfecte continere .
 95
 peruersitas 163
 pestibilis fundus, qui letiferam
 herbam habet 140
 petrarcha suā Bibliothecā Reip.
 Venetae dono dedit 134
 petrus Alcyonius Ciceronis li-
 bros de Gloria furto auertit .
 92
 petrus Nannius 36
 phaeton 151
 phalaridis nex 90
 phalereus D. dulcis, primus infle-
 xit orationem, & eam tene-
 ram, mollemq. reddidit 14
 phidiae Minerua 235
 phili oratio accurata 214
 philosophia ante Ciceronis aeta-
 tem latebat 78.80
 philosophiae effectus 79
 philosophia medetur conferna-
 tis animis 157
 philosophia, uitiae lex 16
 philippi Alexandrum admonen-
 tis uerba 102
 philippi regis Macedonum in fi-
 lium præclarum dictum 87
 philippus uersutus 83
 pietas in parentes 53
 pingui Minerua 98
 piritous, & Theseus 211
 130
 piscaores 67
 pisistratus 193
 plataeae 38
 plato Diuinus, escam malorum
 appellat uoluptatem 179
 plato fabulis usus est .
 129
 platonis in compositione diligen-
 tia, & uis. 15. eidem dormien-
 ti apes in labellis cōfederunt,
 & id quid significaret, ibid.
 aliaq. de eo ibid.
 platonis resp. notatur .
 69
 platonis senectus lenis .
 169
 plautus 18.54.183
 plutarchi error 156
 plutarchus Ciceronem imitatur .
 38
 poena dupli, & reticentiae 143
 poeni 32
 pollucere populum, i. uiritim ali-
 quid largiri 104
 polybii laus 95
 polybii, Panaetiiq. laudes .
 120
 pompeius theatrum aedifica-
 uit 104. 105
 pompeius, ut augeret potentiam
 suam, Caesaris filiam duxit
 uxorem 149
 posidonium, & Molonem apud
 Rhodum Cicero audiuit 122
 postulata Geometrarum .
 127
 præbito 102
 præcidere breui 183
 præcipere 10
 prædones 95
 prædones semper infesti huma-
 no generi, ideo ius huma-
 num eos iuuare non debet .
 154
 præmanu 105
 præparatio in negotiis adhiben-
 da 42
 præsc ferre speciem boni uiri .
 95
 prandii populo ab Oreste dati
 cauſa 104
 prata parata 253
 pratis nominis inditi a Romanis
 ratio 115
 pratorum aestimatio 253
 priene, Ioniae urbs 237
 prodigi populi gratiam, hono-
 rum ipse, aucupabantur .
 103
 proelium Caudinum 177
 propagatio uitium 186
 prope

Index

prope intuens.	185	q. Fabij praestantia.	168	romuli fratricidium.	130
propius abesse.	195	q. Fabius Max. Hannibalem exsul		romulus.	130. 238
propylaea.	105	tantem patientia molliit.	168	romulus legē aulit, ne quis moe-	
proscriptio ciuium R.	91	q. Fabius Max. Tarentum rece-		nia tranfiret.	130
pro se quisque.	141	pit.	166	rorantia pocula.	184
prudentia.	86	q. Maximus.	46. 225. 252	rupilius, & Rutilius, Laelij ami-	
prudentiae definitio.	93	q. Mucius.	238	ci.	224
prudentia quid.	68	q. Mucius Scaeuola augur.	202	rustici antiqui in militiam prohi-	
prudentis est, sustinere, ut cur-		quirinus.	130	ciscerabatur.	195
sum, sic impetum benevolen-		quod contra, modus loquendi.		rustici Romani.	172
tiae, &c.	223				
prudentiam vult imitari malitia.	197				

R

R atio, & oratio, hominis ar-	ma, ferro acutiora.	21	S Abini.	30
ratio temporis interdum maior,	quam necessitudinis, haben-		sacra publica, & priuata cuius	
da est.		que familiae,	36	
rationes quinque officij, perse-	quendi.	82	saeculum.	110
rationis inimica uoluptas.	178	sagum, hoc est bellicum tempus,		
reapse, pro re ipsa.	219	spexit oratorem bonū, amat		
rebus, pro cauſis.	243	horridum militem.	197	
rectum.	127	salamis.	38	
redamare.	219	falinator.	168	
referre gratiam.	221	fallus Xenophontem imita-		
reficere, pro restituere.	252	tus.	88	
reges, qui Romanorum opem		sane.	88	
implorarunt in sua egestate.	90	sapiens qui ex Stoicorum senten-		
regnare simul qui nequierunt,	27	tia,	19. 20	
rei militari primae, secundae elo-		sapientes omnes boni sunt.	142	
quentiae, tertiae jurispruden-		sapientiae, & philosophiae discri-		
tiae tribuuntur.	107	men.	80	
religatio.	186	sardi.	189	
ré habere, facere, rem augere, ad		satrius.	146	
rem attentiorem esse	109	scalmus.	141	
res familiaris, fons est, cuius riuu-		scauri grauitas summa, & consta-		
li sunt largitiones.	102	tia, & alia eiusdem ornamen-		
res incerta, pro periculum.	224	ta.	43	
res meliores, incrementa diuitia-		scaurus princeps fuit senatus.		
rum, uel dignitatis sunt.	105	104		
resp. post Caesaris mortem quasi		sceleris est aliquis modus.		
restituta uidebatur.	79	153		
res rustica proxime ceteris uiuen-		scientiae definitio.	65	
di rationibus p̄fertur a Colu-		scipio,	163	
mella.	185	scipio Aemilianus, eiusq. laus.		
res secundae difficilior, quam se-		58		
cundae, feruntur.	49	scipio ab uxore Sempronia, Grac-		
res urbanae an bellicis antepone-		chorum sorore, uenno neca-		
dæ.	43	tus.	258	
resp. Romana se senatui populo-		scipio a Masinissa accessitus.		
que commiserat 79. eius poten-		258		
tas ad unum translata.	ibid.	scipio ante tempus cōsul factus.		
reticentiae poena.	143	208. eiusdem faciliori mores,		
reuocare.	20	ibidem, pietas in marem, libe-		
reuocare ad calculos.	222	ralitas in forores, benignitas		
rit⁹ faciēdi ueteris testamēti.	120	in suos, iustitia in omnes.		
g 2 tus.		208		

QVaeſita ſunt conſeruanda.

quaeftiones infinitae.	235
quandoque, pro interdum, & p̄	
quandocumque.	259
quasi, pro fere.	253
quincunx.	189
quinquennium postea uixit, dura-	
constructio.	169
q. Fabij Maximi mores.	166

Index

- bebantur. 14
 oratio omnis ex re, & uerbis con-
 stat. 62
 orationis genera duo, sermo, &
 contentio. 99
 oratoris descriptio. 99
 ordines in quincuncem directi.
 189
 ordo nobilior, quam genus.
 113
 orestes, & Pylades. 130
 ornate dicere. 13
 ouidij locus ex Euripide expref-
 fus. 20
 o uocalis uigesies a Cicerone dua-
 bus lineis usurpata. 93
- P
- P**ædagogi. 226
 Paenitere quid. 12
 pala, funda, uacuum illud in a-
 nulo, quo gemma includitur.
 128
 palatum unde dictum, et ubi sit.
 64
 panaetii, Polybiiq. laudes. 120
 panaetius, praeceptor Posidonij.
 140
 panaetius, Rhodi natus, magister
 minoris Africani. 19. iure a
 Cicerone repreheditur, quod
 officii definitionem praeter-
 misit. ibid.
 paradoxa. 235
 parcimonia. 252
 pares cum paribus. 165
 partim. 69
 partim, pro alia. 109
 pascua ueteres pluris aestimabant,
 quam uincas, & arua.
 115
 patriae, plus, quam parentibus,
 debemus. 69.70
 patria omaibus rebus preferen-
 da. 37
 patrimonia effunduntur facilius,
 quam homini benevolentia
 comparatur. 103
 pauoris effectus. 62
 paulus Aemilius Macedones ui-
 cit. 109
 paulus Aemilius quattuor filiis
 orbatus. 207
 pax in terris inanis. 30
 peccata digitis dimetiri.
 242
 peculator, est furtum pecuniae
 publicie. 120
 pellis recactus. 197
 pellis uulpina quo modo assu-
 me
- da. 33
 pennius Iuliae, familiae cogno-
 men. 139
 peragrare. 120
 perduxisserent, pro perducti essent.
 216
 peregrini honore afficiendi.
 66
 perfecta sapientia in amicitia.
 216
 perfidiosum, & nefarium, fran-
 gere fidem. 130
 pericles. 55
 pericles, Anaxagorae auditor.
 66
 perimere. 127
 perinde ut. 158
 peripatetici, & Stoici praefer-
 runt honestatem utilitati.
 127
 peripateticorum doctrina.
 85
 peripateticorum rigidus philoso-
 phandi modus. 234
 perotti error. 21
 pertinacia. 95
 pertinere, est perfecte continere.
 95
 peruersitas. 163
 pestibilis fundus, qui letiferam
 herbam habet. 140
 petrarcha suæ Bibliothecæ Reip.
 Venetae dono dedit.
 134
 petrus Alcyonius Ciceronis li-
 bros de Gloria furto auerit.
 92
 petrus Nannius. 36
 phaeton. 151
 phalaridis nex. 90
 phalereus D. dulcis, primus infle-
 xit orationem, & eam tene-
 ram, mollemq. reddidit.
 14
 phidiae Minerua. 235
 phili oratio accurata. 214
 philosophia ante Ciceronis aeta-
 tem latebat. 78.80
 philosophiac effectus. 79
 philosophia medetur conferna-
 tis animis. 157
 philosophia, uitiae lex. 16
 philippi Alexandrum admonen-
 tis uerba. 102
 philippi regis Macedonum in fi-
 lium praeclarum dictum. 87
 philippus uersutus. 83
 pietas in parentes. 98
 pingui Minerua. 211
 piritous, & Theseus.
 130
- piscatores. 67
 pisistratus. 193
 platacae. 38
 plato Diuinus, escam malorum
 appellat uoluptatem.
 179
 plato fabulis usus est.
 129
 platonis in compositione diligen-
 tia, & uis. 15. eidem dormien-
 ti apes in labellis cōfederunt,
 & id quid significaret, ibid.
 aliaq. de eo ibid.
 platonis resp. notat ur.
 69
 platonis senectus lenis.
 169
 plautus. 18.54.183
 plutarchi error. 156
 plutarchus Ciceronem imitatur.
 38
 poena dupli, & reticentiae. 143
 poeni. 32
 pollucere populum, i. uiritim ali-
 quid largiri. 104
 polybii laus. 95
 polybii, Panaetiiq. laudes.
 120
 pompeius theatrum aedifica-
 uit. 104. 105
 pompeius, ut augeret potentiam
 suam, Caesaris filiam duxit
 uxorem. 149
 posidonium, & Molonem apud
 Rhodum Cicero audiuit. 122
 postulata Geometrarum.
 127
 praebitor. 102
 praecidere breui. 188
 praecipere. 10
 praedones. 95
 praedones semper infesti huma-
 no generi, ideo ius huma-
 num eos iuuare non debet.
 154
 præ manu. 105
 praeparatio in negotiis adhiben-
 da. 42
 praefere ferre speciem boni uiri.
 95
 prandii populo ab Oreste dati
 causfa. 104
 prata parata. 253
 pratis nominis inditi a Romanis
 ratio. 115
 pratorum aestimatio. 253
 priene, Ioniae urbs. 237
 prodigi populi gratiam, hono-
 rum spe, aucupabantur.
 103
 proelium Caudinum. 177
 propagatio uitium. 186
 prope

Index

prope intuens. 185
propius abesse. 195
propylaea. 105
proscriptio ciuium R. 91
pro se quisque. 141
prudentia. 86
prudentiae definitio. 93
prudentia quid. 68
prudentis est, sustinere, ut cursum, sic impetum benevolentiae, &c. 223
prudentiam vult imitari malitia, 145

p.Africanus filius. 176
p.Mucius, iurisconsulrus, & optimus vir. 99
p.Nasica. 218
p.Rutilius. 231
p.Rutilius a Scaeula edocetus. 122
p.Scipio Nasica Corculum. 185
p.Scipio tr. Mil.in Africa. 258
p.Sulpicius. 202
puerorum infirmitas. 175
pulchritudo. 51.52
puncti, i. disputationes metaphoricae. 235
punitur, actiue, & alia eiusmodi. 40

pylades, & Orestes. 130
pylades Orestem se esse dicebat. 212

pyrrho ab Aristone dissensit. 17
pyrroni quid senserint. 81

pyrrhus. 214
pythagoras. 171
pythagoras, & eius auctoritas. 55

pythagoras fabri filius. 196
pythagorei, incolae Italiae. 196

pythagoreorum mos. 177
pythias, & Damon. 130

Q Vaefita sunt conseruanda. 23.114
quaestiones infinitae. 235

quandoque, pro interdum, & p. quandocumque. 259
quasi, pro fere. 253

quincunx. 189
quinquennium postea uixit, dura constructio. 169

q.Fabij Maximi mores. 166

q.Fabij praestantia. 168
q.Fabius Max.Hannibalem exsul tantem patientia molliit. 168
q.Fabius Max. Tarentum recepit. 166
q.Maximus. 46.225.252
q.Mucius. 238
q.Mucius Scaeuola augur. 202
quod contra, modus loquendi. 197

romuli fraticidium. 130
romulus. 130.238
romulus legē aulit, ne quis moenia transiret. 130
rorantia pocula. 184
rupilius, & Rutilius, Laelij amici. 224
rustici antiqui in militiam proficiscicebatur. 195
rustici Romani. 172

R

R Atio, & oratio, hominis arma, ferro acutiora. 21
ratio temporis interdum maior, quam necessitudinis, habenda est. 38
rationes quinque officij, persicquendi. 82
rationis inimica uoluptas. 178
reapte, pro re ipsa. 219
rebus, pro caussis. 243
rectum. 127
redamare. 219
referre gratiam. 221
reficere, pro restituere. 252
reges, qui Romanorum opem implorarunt in sua egestate. 90
regnare simul qui nequierunt. 27
rei militari primae, secundae eloquentiae, tertiae jurisprudentiae tribuuntur. 107
religatio. 186
ré habere, facere, rem augere, ad rem attentiorem esse. 109
res familiaris, fons est, cuius riuali sunt largitiones. 102
res incerta, pro periculum. 224
res meliores, incrementa diuitiarum, vel dignitatis sunt. 105
resp.post Caesaris mortem quasi restituta uidebatur. 79
res rustica proxime ceteris uiuen di rationibus perfutura Columella. 185
res secundae difficilior, quam secundae, feruntur. 49
res urbanae an bellicis anteponendae. 43
resp.Romana se senatui populo que commiserat 79. eius potestas ad unum translata. ibid.

reticentiae poena. 143
reuocare. 20
reuocare ad calculos. 222
rit^o faciédi ueteris testaméti. 120

S Abini. 30
Sacra publica, & priuata cuiusque familiae, 36
saeculum. 110
sagum, hoc est bellicum tempus, spenit oratorem bonū, amat horridum militem. 107
salamis. 38
salinator. 168
fallustius Xenophontem imitatus. 88
sane. 88
sapiens qui ex Stoicorum sententia, 19.20
sapientes omnes boni sunt. 142
sapientiae, & philosophiae discrimen. 80
sardi. 189
satruis. 146
scalmus. 141
seauri grauitas summa, & constata, & alia eiusdem ornamenta. 43
seaurus princeps fuit senatus. 104
sceleris est aliquis modus. 153
scientiae definitio. 65
scipio. 163
scipio Aemilianus, eiusq. laus. 58
scipio ab uxore Sempronia, Gracchorum sorore, uenno necatus. 258
scipio a Masinissa accessitus. 258
scipio ante tempus consil factus. 208. eiusdem facillini mores. ibidem. pietas in matrem, liberalitas in forores, benignitas in suos, iustitia in omnes. 208
scipio ciuitati carus. 208
scipionem suspicari uiceno sublatum. 208
scipio, & Laelius. 130
scipio legatus ad Prolemaicum Physiconem. 258
scipio mortuus in cubiclo inuenitus,

Index

- tus, 258
 scipiones, 169
 scipiones duo, 238
 scipiones Cn. & P., 39
 scipionis dictum, 45
 scipionis exercitationes, 120
 scipionum interitus, 173
 scipio numquā perit consulū, 258
 sectae philosophorum tres, 81
 secta Peripatetica uetusior Stoica, & ab Aristotile nobilitata, 81
 securitas ex māsuetudine tutor, 87.88
 sedere ad medium Ianum, id est fenerari, 115
 senectus caret uiolentia, cruditate, & insomnijs, 179
 senectus Catonis non grauis, 163
 senectus natura loquacior, 187
 senectus obrepit, 164
 senectuti aslurgebat antiquitus, 191
 senectutis nullus certus terminus, 193
 senectutis uirtus, 191
 senes colli, 172
 senes diliguntur, 172
 sententiae septem sapientum, 123
 sententia quorundam inepta, 83
 sententiose, sine uerborum modo, & ordine dicere, infania est, 99
 sermo, societatis instrumentum, 36
 serui dimidiā habent animam, secundum Homerum, 248
 seruitio corporis, animi imperio utimur, 98
 seruulus uilis, qui non magni uendi possit, 151
 sextarius uncias habet xx. sexta congij pars, 103
 sex Achius, 173
 siluesco, 186
 similitud conciliat amicitiam, 219
 simonides, 171
 simonidis poetae dictum, 62
 simulacrum Fidei almae, erat in templo Capitolino, 154
 simuland uerbi uis, 55
 socrates, 55
 socrates Academicorum primus Sophistas exagitabat, 234
 socrates eodem uultu semper fuit, 49
 socrates fidibus didicit, 172
 socrates exsecrari solitus eum, qui primus utilitatem ab honestate seu nixisset, 122
 socrates sapientiss, 196
 socrates, uir integerimus, 66
 socrates unus sapientissimus Apollinis oraculo iudicatus, 203
 sodalitates, 180
 solon, & eius factum, 55.56
 solonis eulogium, 194
 solonis gloriatio, 172
 solum mutare, 24
 soluere, est, solutis anchoris navigationi se committere, 140
 sonare, 149
 sophistae a Socrate exagitati, 234
 sophoclis Apologia, 171
 fors, idem propemodum, quod micare, quod talos iacere, quod tesseras, 148
 speciem boni uiri prae se ferre, 95
 specimen innocentiae, 99
 spectatus igni, 94
 spes, 193
 spinther, cognomen Lenculi, 104
 sp. Cassius, 214
 sp. Melius, 214
 sp. Mummius, 231
 stadium quid, 80
 stare remp, 243
 stercore agrum, 186
 stesichorus, 171
 stoici eloquentiae operam non dederunt, 235
 stoici omnia bona sita in hominēto esse dicebant, 127
 stoici, & Peripatetici, qua in re conueniebant, 12
 stoici omnem sensibus fidem derogant, 234
 stoicorum opinione, 233.234
 stoicorum philosophia reprehensione penitus non uacat, 234
 stoicorum ueterū sapientia, 233
 stultitiae effectus duo, 242.243
 studium quale uituperatur, 24
 suadae medulla, 185
 sub pectori, 162
 succidia, 183
 succurrere perituro qui potest, si non succurrerit, occidit, 102
 sumere sibi, 154
 superat, pro supereft, 253
 supplicij genera quattuor, 125
 suscipere aces alienum amici causa, est, pro amico debitum soluere, 103
 suscipere, pro conari, 232
 sustinere cursum, 223
 sullae crudelitas, & libido, 90.91
- T
- T Aetrum, 127
 talus, 188
 tarquinius Superbus, 214
 Taurasia, 177
 temerita s florentis aetatis, prudentera senectutis propria, 171
 tempora bona quae sunt, 103
 temporum disciplina, 187
 temperantia, 86
 tempestiu conuiua, 183
 tempus omnia reuelat, adagium, 129
 tentare aquas, 224
 terentij sententia, audiui acclamatum esse a populo R, 29
 terentius, Laelij familiaris, 230
 terentius Plautum imitatur, 67
 testamentum Iouitae Rapicij Brixiensis, 139
 testamentum Iacobi Picolomini Cardinalis Papiensis, 134
 testamentum Io Boccacij, 137
 testamentum L. Cuspidij, 130
 testamentum Petrarchae, 132
 thebe, Iasonis Pherae filia, & alia, 89.90
 themistoclis memoria, & ciusdē responsum Simonidi, 171
 themistoclis respoſum, Seriphio datum, 166
 themistoclis res gestae, 218
 theophrasti in dicendo suauitas, 14.unde dictus, ibid.
 thermae, Herculi sacrae, 38
 thermopylae, 38
 thescus,

Index

- theseus, & pirithous. 130
 thessalus Cynea. 178
 theta, siue, θετα. 235
 thucydidis de Egestaeis Siciliae
 populis commentum. 141
 timo. 229
 timefactus, & alia. 88
 timotheus, & eius felicitas. 159
 titillare, commouere est. 106
 tithonus. 162
 Ti.Coruncanius. 173.211
 Ti.Gracchus. 216
 toga uirilis. 202
 tollere hominem ex homine. 125
 Torquatus. 155
 torques. 156
 trahere. 24
 translatio. 88
 troezenij. 139
 turci Apronianii edictum. 148
 turpe, sordidum. 111
 turpia non fiunt utilia. 157
 turpius Ambiuio. 184
 tusculani ciuitate donati. 30
 tutela. 142
- V**
- Valerius Poplicola legem tu-
 lit de occidendo, iudicata
 caussa, tyranno. 124
 uanitatem orationi adhibere, est,
 falsum dicere. 141
 uarietas opinionum de supplicio
 Reguli. 194
 uas, id est, sponsor datus in re ca-
 pitali. 138
 ubique pro ubicumque. 260
 uenationes. 103
 uenditio mancipiorum qualis. 145
 uenustas. 55, unde dicta. 62
 uer iniens. 186
 uera hereditas, quae. 146
 uerbis conceptis iurare, siue peie-
 rare. 154
 uerecundia. 51
 uereri. 60
 uersuti, qui. 83
 uertens uere annus. 259
 uerseris. 156
 uetustatis, & consuetudinis uis
 maxima. 224
- uicini. 172
 uicinorum conuiuum. 184
 uicit Olympia. 169
 uictoriae incurvantae quaeren-
 dae. 44
 uidendi participium. 22
 uideri. 11
 uierius. 164
 uilis seruulus. 151
 uilla locuples. 188
 uindicare. 13
 uindiciae, quid, & unde.
 ibidem.
 uinum fugiens, quod aeratem nō
 fert. 151
 uir, a uirtute. 148
 uir bonis, aliis natus. 64
 uir fortis temperans est. 40
 uiri boni actio quantum Reip.
 profit. 78
 uiri boni ad magistratum cogen-
 di. 41
 uiri boni speciem prae se ferre.
 95
 uiri iusti fortitudine non egent.
 39
 uiri magnanimi est, bonam, &
 malam fortunam ferre. 44
 uiri sapientis dictum. 44
 uiri simplices, ueritatis amici.
 39
 uiri uarie afficiuntur. 63
 uir nullus uitii expers. 49
 uir, qui ab ira recedit, facile a iu-
 stitia recedit. 49
 uirorum bonorum conuersatio-
 nis uis. 10
 uirorum potentiorum, tenuiorū
 eadem uoluntas esset debet. 60
 uiris equisq. 157
 uirtus. 87
 uirtus amanda, non gloria. 41
 uirtus in omnium animos lu-
 men suum permittit. 219
 uirtus non est mercenaria. 101
 uirtus non minor est in rebus pa-
 randis, quam tuendis. 23.
 24.114
 uirtus, id est prudentia. 78
 uirtus pro philosophia. 85
- uirtus sibi pretium. 40
 uirtute, atq. industria necessa-
 ria uitae comparantur. 109
 uirtute nihil amabilius. 214
 uirtutis, & fortunae compara-
 tio. 239
 uirtutis, & ingenij fructus. 24
 uirtutis monumenta permanent.
 193
 uirtutis significatio propria. 239
 uis omnis in animo, & cor-
 pore sita est. 98
 uicerationes. 103
 uita. 21
 uita nihil habet commodi.
 197
 uita nulla est sine amicitia
 92
 uita, periculosa nauigatio.
 48
 uitire, an uestire, sit idem.
 115
 uitium. 143
 uiuere ingenio. 98
 uiuere recte quando quis dici-
 tur. 40
 uiui radices. 186
 ultimus. 36
 ulixes uersutus. 83
 unguentarii pulsi. 67
 unus, ad laudem. 56
 uoci uiuae uis maior uis ineft,
 quam priuatis studiis.
 10
 uoluntas. 249
 uox canora. 173
 urbs, ciuitati praefidium est.
 111
 urbes duae, Carthago, & Nu-
 mantia, euersac. 208
 usum habere. 203
 usurpare. 95
 usurpare, pro obire. 207
 uter, pro uteruis non dicitur.
 151
 utilitas aliquando cum honesta-
 te pugnat. 121
 utilitas esse non potest, ubi turpi-
 tudo. 127
 utilitas propria, ui, aut iniuria
 quaerenda non est. 126
 utilitas omnis ab homine. 84
 utilitas publica, uel si cum
 alterius damno coniungatur,
 non

Index

non est reprehendanda.
126
utro, pro utrois. 241
vulnus immedicable amputandum. 45.126
uxores esse dotatas, expedire rei-
pub. olim creditum est.
103
uxorius, cui mulier imperat.
249

X Anthippus Lacedaemonius.
153
xenocrates. 171
xenocrates, princeps Stoicorum.
233
xenophon discipulos a simula-
tionis studio dehortari sole-
bat. 96

xenophontis libri perutiles. 189
xenophontis Symposium. 184
Z Eno. 171
zeno Citaeus Stoicae disci-
plinae princeps. 127
zeno, Polemonis auditor. 16.Aca-
demicorum dogmatum sectator
ibi, Stoica disciplinā istituit, ib.

FINIS.

